

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL A. A. SKUNDO**

2026 m. liepos 7 d. Nr. S-2026/150 (7-2026/91)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Vilmos Vildžiūnaitės (pranešėja), narių Gvidos Ivanauskienės, Raimondos Juodkaitės ir Jurgitos Narkevičiūtės, išnagrinėjo A. A. (toliau – Pareiškėjas) 2026-05-03 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2026-04-15 sprendimo grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-465157 (toliau – Sprendimas). Pareiškėjas ir Inspekcijos atstovas Komisijos 2026-05-26 posėdyje nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėjas nesutinka su Sprendimu, kuriuo Inspekcija atsisakė grąžinti 7 888,99 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) permoką už 2020 metus dėl senaties termino. Pareiškėjas prašo atnaujinti mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo) senaties terminą ir atsižvelgti į šias skunde nurodytas aplinkybes.

Skunde nurodyta, kad Pareiškėjas susidūrė su sisteminėmis kliūtimis, kai 2025 m. rugsėjo mėn., gavęs prieigą prie savo asmeninės paskyros, ketino pateikti prašymą grąžinti permoką, tačiau dėl techninių sistemos apribojimų (neteisingo sąskaitos numerio „validavimo“) Pareiškėjas negalėjo užbaigti proceso. Pareiškėjo teigimu, nuo 2026 m. vasario mėn. jis daug kartų bandė pateikti prašymą per Elektorinio deklaravimo sistemą (toliau – EDS), tačiau kaskart susidurdavo su ta pačia technine kliūtimi. Pareiškėjas nurodė, kad apie šią klaidą jis oficialiai informavo Inspekciją per vidinę sistemos pranešimų skiltį, tačiau problema nebuvo išspręsta.

Tik po pakartotinių bandymų ir papildomų paaiškinimų pateikimo, Pareiškėjo prašymas 2026-04-02 buvo galutinai priimtas.

Skunde Pareiškėjas paminėjo teisingumo principą, kadangi jo vertinimu, jo vėlavimas buvo tiesiogiai susijęs su techniniu barjeru Inspekcijos sistemoje, kuris riboja galimybę pateikti teisingus rekvizitus laiku. Pareiškėjas nurodė, jog kartu su skundu Komisijai pridedama ekrano nuotrauka patvirtina, kad ši sisteminė klaida egzistuoja iki šiol.

Atsižvelgiant į tai, kad procesas buvo pradėtas dar nepasibaigus senaties terminui, o galutinis pateikimas užtruko dėl objektyvių techninių priežasčių ir sistemos klaidų, Pareiškėjas prašo atnaujinti mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo) senaties terminą ir grąžinti 7 888,99 Eur GPM permoką už 2020 metus.

Inspekcija Sprendimu pilna apimtimi netenkinio Pareiškėjo 2026-04-02 Prašymo grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. (17.16-40) GES-278160 (toliau – Prašymas grąžinti permoką) 13 620,93 Eur GPM permokos.

Inspekcija skundžiamu sprendimu, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 87 straipsnio 4 dalimi ir 111 straipsniu, Mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo) taisyklėmis, patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. VA-186 „Dėl mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo)“ (toliau – Taisyklės), išnagrinėjusi Pareiškėjo prašymą grąžinti 13 620,93 Eur GPM permoką, nusprendė Pareiškėjui grąžinti GPM permokas už 2021 ir 2022 metų mokestinius laikotarpius – viso 5 731,94 Eur, ir negrąžinti Pareiškėjui prašomos grąžinti GPM permokos už 2020 metų mokestinį laikotarpį – viso 7 888,99 Eur. Sprendime nurodomas permokos negrąžinimo motyvas – GPM permoką galima grąžinti už einamus ir 5 praėjusius metus, prašomai grąžinti 2020 m. GPM 7 844,85 Eur permokai suėjęs senaties terminas. Inspekcija nurodė, kad Valstybinės mokesčių inspekcijos administruojamų mokesčių ir su jais susijusių sumų ir (ar) kitų įmokų, privalomų sumokėti į Inspekcijos biudžeto pajamų surenkamąsias sąskaitas, apskaitoje nėra 44,14 Eur dydžio permokos (skirtumo). Sprendime taip pat nurodyta, kad pagal UAB „A“ pateiktus Inspekcijai 2022 metų duomenis (Metinė gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaracija forma GPM312), buvo išskaičiuota tik 200,13 Eur GPM suma.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjo skundas yra atmestinas, o Inspekcijos Sprendimas tvirtintinas.

Mokestinis ginčas byloje kilo dėl to, kad Inspekcija atsisakė grąžinti 7 888,99 Eur dydžio GPM permoką – 7 844,85 Eur GPM permoką už 2020 metų mokestinį laikotarpį ir 44,14 Eur dydžio Inspekcijos administruojamose sąskaitose nerastos GPM permokos.

Pareiškėjo teigimu, jis dar 2025 m. rugsėjo mėnesį (iki senaties termino pabaigos) siekė pateikti prašymą grąžinti mokesčio permoką, tačiau dėl Inspekcijos sistemos techninių apribojimų negalėjo užbaigti prašymo pateikimo proceso. Pareiškėjo teigimu, nuo 2026 m. vasario mėn. jis ne kartą bandė pateikti prašymą per EDS, tačiau dėl netinkamo sąskaitos numerio „validavimo“ sistema neleido jo pateikti. Apie šią problemą Pareiškėjas informavo Inspekciją per sistemos pranešimų skiltį, tačiau techninė kliūtis nebuvo pašalinta, o prašymas buvo priimtas tik 2026-04-02 po pakartotinių bandymų ir papildomų paaiškinimų. Pareiškėjo vertinimu, prašymo pateikimo vėlavimą lėmė ne jo neveikimas, o objektyvios techninės priežastys, susijusios su Inspekcijos sistemos veikimu, todėl šiuo atveju turėtų būti taikomas teisingumo principas. Atsižvelgdamas į tai, kad permokos grąžinimo procesas buvo pradėtas laiku, o galutinis prašymo pateikimas užsitęsė dėl nuo Pareiškėjo valios nepriklausančių aplinkybių.

Komisija 2026-06-04 kreipėsi į Inspekciją, prašydama pateikti duomenis, ar jos sistemose 2025 m. buvo fiksuoti Pareiškėjo bandymai jungtis prie Inspekcijos sistemų. Inspekcija 2026-06-10 informavo, kad Pareiškėjas aktyviu Mano VMI naudotoju tapo tik 2026-02-03, kai patvirtino el. pašto adresą ir prisijungė prie sistemos. Iki tol, 2025-10-01, Pareiškėjas buvo tik susipažinęs su Mano VMI naudotojo taisyklėmis, tačiau kitų veiksmų neatliko ir prie sistemos nesijungė. Inspekcija taip pat nurodė, kad per Mano VMI Pareiškėjas pateikė du paklausimus (2026-02-12 Nr. GM-8297 ir 2026-03-31 Nr. GM-22279) dėl prašymuose nurodytos banko sąskaitos, o popierinių prašymų grąžinti ar įskaityti nepagrįstai išieškotas sumas nebuvo pateikęs.

MAJ 87 straipsnis nustato mokesčio permokos įskaitymo ir grąžinimo tvarką ir procedūrą. MAJ 87 straipsnio 13 dalyje įtvirtinama, kad jei atitinkamame mokesčio įstatyme nenustatyta kitaip, mokesčio permoka gali būti grąžinta (įskaityta), jeigu ji susidarė ne anksčiau kaip per atitinkamą šio įstatymo 68 straipsnyje nurodytą mokesčių apskaičiavimo ar perskaičiavimo terminą (nagrinėjamo ginčo atveju aktualus MAJ 68 straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytas GPM apskaičiavimo ar perskaičiavimo terminas – einamieji ir penkeri praėję kalendoriniai metai, skaičiuojant atgal nuo tų metų, kuriais pradedama mokesčių apskaičiuoti arba perskaičiuoti, sausio 1 dienos), – skaičiuojama atgal nuo įskaitymo dienos, kai įskaitymas atliekamas mokesčių administratoriaus iniciatyva be atskiro mokesčių mokėtojo prašymo, o kai yra mokesčių mokėtojo prašymas, – skaičiuojama atgal nuo šio prašymo pateikimo dienos. Jei iki prašymo pateikimo mokesčių mokėtojas atlieka veiksmą, liudijantį tai, kad jis žino apie mokesčio permokos buvimą ir siekia ją susigrąžinti (įskaityti), minėtas terminas skaičiuojamas nuo to veiksmo atlikimo dienos. Šiuo atveju mokesčių mokėtojas prie prašymo grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką privalo pateikti mokesčių administratoriui minėto veiksmo atlikimą pagrindžiančius įrodymus.

Taigi, iš MAJ 87 straipsnio 13 dalies normos dispozicijos matyti, jog skaičiuojant terminą, už kurį susidariusi permoka (skirtumas) gali būti grąžinama, teisiškai reikšminga aplinkybė yra: 1) mokesčių administratoriaus atliktas permokos įskaitymo veiksmas; 2) prašymo grąžinti permoką pateikimas; 3) bet koks kitas veiksmas, kuriuo mokėtojas patvirtina, jog žino apie permokos buvimą ir siekia ją susigrąžinti.

MAJ 87 straipsnio 13 dalies nuostatose įtvirtinamas įpareigojimas mokesčių administratoriui grąžinti tik tokią GPM permoką, kuri yra susidariusi už einamuosius ir prieš juos einančius penkerius kalendorinius metus nuo šioje normoje nurodytų veiksmų atlikimo. Šiose nuostatose nustatytas naikinamasis terminas (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2006-10-19 nutartis adm. byloje Nr. A-8-1622/2006, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008-03-12 nutartis civ. byloje Nr. 3K-3-159/2008), kuriam pasibaigus išnyksta mokesčių mokėtojo teisė susigrąžinti mokesčio permoką. Jei mokesčių mokėtojas praleido MAJ nustatytą terminą, nesikreipdamas į mokesčių administratorių dėl mokesčio permokos grąžinimo, jis praranda teisę reikalauti ją grąžinti, o mokesčių administratoriaus prievolė grąžinti mokesčių mokėtojui permoką pasibaigia.

Taisyklių 7 punkte nustatyta, kad neįskaityta mokesčių mokėtojo Inspekcijos mokesčių apskaitoje turima permoka (skirtumas) gali būti grąžinta (įskaityta) (visa ar jos dalis), jeigu ji susidarė nuo mokesčio apskaičiavimo ir (ar) perskaičiavimo ar per didelės bei klaidingai sumokėtos mokesčio sumos, kuriai grąžinti (įskaityti) taikomi MAJ 68 straipsnyje nurodyti mokesčio apskaičiavimo ir (ar) perskaičiavimo senaties terminai, skaičiuojant pagal MAJ 87 straipsnio 13 dalyje nustatytą tvarką.

LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos nutartimis atskirose adm. bylose nurodė, kad iš MAJ 87 straipsnio 13 dalies nuostatos („jei iki prašymo pateikimo mokesčių mokėtojas atlieka veiksmą, liudijantį tai, kad jis žino apie mokesčio permokos buvimą ir siekia ją susigrąžinti (įskaityti), minėtas terminas skaičiuojamas nuo to veiksmo atlikimo dienos“) turinio matyti, jog įstatymų leidėjas, be kita ko, įtvirtino dvi kumuliacines, t. y. turinčias egzistuoti kartu, sąlygas – mokesčio mokėtojo atlikti veiksmai objektyviai turi liudyti tiek žinojimą apie susidariusią mokesčio permoką (skirtumą) (pirmoji sąlyga), tiek siekį susigrąžinti (įskaityti) šią permoką (skirtumą) (antroji sąlyga). Kitaip tariant, nepakanka vien mokesčio mokėtojo žinojimo apie turimą mokesčio permoką (skirtumą) (LVAT 2023-03-29 išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis adm. byloje Nr. eA1144-789/2023; 2023-10-30 išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis adm. byloje Nr. eA-1680-968/2023).

Komisija, apibendrindama nagrinėjamo ginčo situacijoje taikytinas išvardintas teisės normas ir LVAT praktiką, pažymi, kad jose apibrėžtas naikinamasis 5 metų terminas,

kuriam pasibaigus išnyksta mokesčių mokėtojo teisė susigrąžinti mokesčio permoką, nustatytas momentas, nuo kada pradedamas skaičiuoti šis terminas bei nurodyta pareiga mokesčių mokėtojui pateikti įrodymus, jei iki naikinamojo termino pabaigos jis atliko veiksmą, liudijantį tai, kad jis žino apie mokesčio permokos buvimą ir siekia ją susigrąžinti (įskaityti).

Komisijos vertinimu, Pareiškėjo nurodyti teiginiai, kad jis dar 2025 m. rugsėjo mėnesį bandė pildyti prašymą dėl GPM permokos, įskaitant ir už 2020 m. mokestinį laikotarpį susidariusios GPM permokos, susigrąžinimo, tačiau to nepadarė dėl Inspekcijos informacinių sistemų techninių trūkumų, kai sistema neleido nurodyti Pareiškėjo sąskaitos, nėra pakankamai pagrįsti Pareiškėjos pateiktais įrodymais. Iš Pareiškėjo pateiktų ekrano nuotraukų negalima nustatyti jų padarymo laiko, todėl negalima ir pagrįsti, kad šios nuotraukos buvo darytos 2025 m. rugsėjo mėnesį, kai, Pareiškėjo teigimu, jis bandė pateikti užpildytą prašymą grąžinti GPM permoką. Pažymėtina, kad Pareiškėjas Komisijai nepateikė jokių įrodymų, kad ėmėsi aktyvių veiksmų (pvz., kreipdamasis dėl išaiškinimų ar konsultacijos), siekdamas susigrąžinti permoką. Pagal Inspekcijos pateiktą informaciją, Pareiškėjas aktyviu Mano VMI sistemos naudotoju yra nuo 2026-02-03 17:54 val., kai patvirtino savo el. pašto adresą ir prisijungė prie Mano VMI. Iki tol, Pareiškėjas 2025-10-01 tik susipažino su Mano VMI naudotojo taisyklėmis, tačiau toliau veiksmų neatliko ir prie Mano VMI sistemos nesijungė. Komisijos vertinimu, inspekcijos pateikta informacija paneigia Pareiškėjo teiginį, kad jis aktyviais veiksmais bandė pateikti prašymą grąžinti GPM permokas, įskaitant 2020 m. mokestinio laikotarpio GPM permoką.

Komisijos vertinimu, Pareiškėjo 2025-10-01 atliktas susipažinimas su Mano VMI naudotojo taisyklėmis, toliau neatliekant jokių veiksmų ir nesijungiant prie Mano VMI sistemos, negali būti laikomas iki prašymo pateikimo mokesčių mokėtojo atliktu veiksmu, liudijančiu tai, kad jis žinojo apie mokesčio permokos buvimą ir siekė ją susigrąžinti (įskaityti). Kaip jau minėta, Pareiškėjo pateikti įrodymai – ekrano nuotraukos, kurių padarymo laiko negalima tiksliai nustatyti – nepagrindžia Pareiškėjo bandomo įrodyti fakto, kad prašymą grąžinti GPM permoką Pareiškėjas bandė teikti dar 2025 rugsėjo mėnesį. Pažymėtina, kad Inspekcijos 2026-06-10 Komisijai pateikta informaciją šį Pareiškėjo teiginį paneigia.

Iš Pareiškėjo pateiktų įrodymų ir skundo teiginių Komisijai nėra aišku, dėl kokių nuo 2025 m. rugsėjo mėnesio pasikeitusių aplinkybių pirmąjį prašymą grąžinti GPM permoką Pareiškėjui per Mano VMI pavyko pateikti tik 2026-02-03, nors jis ir nebuvo užregistruotas, Inspekcijai nurodžius, kad Inspekcija neturi duomenų apie prašyme nurodytą banko sąskaitą, todėl buvo prašoma pateikti naują prašymą su galiojančiais banko sąskaitos duomenimis. Nepaaiškintas praleistas laiko tarpas nuo, Pareiškėjo teigimu, 2025 m. rugsėjo mėnesio iki 2026-02-03, per kurį iš Pareiškėjo pusės nebuvo imtasi (arba nebuvo nurodyta) jokių veiksmų dėl ginčo ir Prašyme grąžinti permoką prašytos grąžinti visos GPM permokos, kelia abejonių, ar Pareiškėjas iki 2026-02-03 išvis žinojo apie susidariusias GPM permokas už 2020-2022 m. mokestinius laikotarpius. Pagal Inspekcijos pateiktą informaciją, Pareiškėjas pirmą kartą patvirtino savo el. pašto adresą ir prisijungė prie Mano VMI tik 2026-02-03 17:54 val. Komisijos vertinimu, tai reiškia, kad Pareiškėjas nuo 2025-10-01 atlikto susipažinimo su Mano VMI naudotojo taisyklėmis, kuris savaime nesuponuoja Pareiškėjo siekio susigrąžinti susidariusią GPM permoką, iki 2026-02-03 nesijungė prie Inspekcijos informacinių sistemų ir nebandė pateikti prašymo grąžinti GPM permoką už 2020-2022 metų mokestinius laikotarpius anksčiau nei 2026-02-03. Pareiškėjui nepateikus įrodymų, pagrindžiančių bandymus pateikti prašymą grąžinti GPM permoką dar 2025 metais, Komisijos konstatuotina, kad pirminis Pareiškėjo bandymas pateikti prašymą grąžinti GPM permoką buvo inicijuotas tik 2026-02-03. Tai reiškia, kad Pareiškėjas neįrodė, kad jo veiksmai

atitiko MAĮ 87 straipsnio 13 dalyje nustatytas kumuliacines sąlygas, jog mokesčio mokėtojo atlikti veiksmai objektyviai turi liudyti tiek žinojimą apie susidariusią mokesčio permoką (skirtumą) (pirmoji sąlyga), tiek siekį susigrąžinti (įskaityti) šią permoką (skirtumą).

Komisijos vertinimu, Pareiškėjui nepateikus pagrįstų įrodymų, kad Pareiškėjo pirminis bandymas pateikti prašymą grąžinti GPM permoką buvo inicijuotas 2025 metais, konstatuotina, kad Pareiškėjo veiksmai, kuriuos jis atliko iki 2026-02-03 prašymo grąžinti permoką pateikimo, nepatvirtina jo žinojimo apie ginčo permoką ir siekio susigrąžinti (įskaityti) ginčo GPM permoką už 2020 m. mokestinį laikotarpį pagal MAĮ 87 straipsnio 13 dalį. Sprendime Inspekcija teisėtai konstatavo, kad ginčo GPM permoką buvo galima grąžinti už einamus ir 5 praėjusius metus, skaičiuojant anksčiausiai nuo 2026-02-03, todėl prašomai grąžinti 2020 m. 7 844,85 Eur GPM permokai yra suėjęs senaties terminas. Ginčo nagrinėjimo Komisijoje metu nebuvo nustatyta pagrįstų aplinkybių, dėl kurių Komisijai reikėtų pakeisti arba panaikinti Inspekcijos Sprendimą.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2026-04-15 sprendimą grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-465157.

Pagal Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 20 straipsnio 3 dalį, 29 straipsnio 1 dalį ir 31 straipsnio 3 dalį, mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su šiuo Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, per 1 mėnesį nuo jo gavimo dienos turi teisę apskųsti jį Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>.

Komisijos pirmininkė

Vilma Vildžiūnaitė

Komisijos narė

Gvida Ivanauskienė

Komisijos narė

Raimonda Juodkaitė

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė